

Bron: De Resident zomer 1995.

NIEUWE MOLSTRAAT 27: IN OUDE LUISTER HERSTEL

IN DE NIEUWE MOLSTRAAT 27 IS HET BEDRIJF STRUKTUUR
68 BV GEVESTIGD. HOEWEL HET ADRES DOET VERMOEDEN
DAT HET IN EEN PAND IS GEVESTIGD, WORDT HET BEDRIJF UITGE-
OEFEND OP DE BEGANE GROND VAN NEGEN TEGEN ELKAAR AANGEBOWDE
PANDEN, DIE IN LEEFTIJD VARIÉREN VAN 300 TOT 80 JAAR.
HET BIJZONDERE VAN HET COMPLEX IS DAT DE OUDE STRUCTUUR VAN
HOOFDBEBOUWING NOG STEEDS ZICHTBAAR IS. DAARMEE IS HET EEN
VAN DE LAATSTE STUKJES BINNENSTAD WAAR DIT NOG HET GEVAL
IS. DUIDELIJK AAN HET COMPLEX IS NOG TE ZIEN DAT IN DE
LOOP DER TIJDEN DE PANDEN ZIJN AANGEPAST AAN DE TOENMALIGE
BESTEMMING. WOONHUIZEN ZIJN VERANDERD IN BEDRIJFSPANDEN EN
OMGEKEERD.

PARTICULIERE WONINGVERBETERING AAN DE NIEUWE MOLSTRAAT

afbeelding ↑ is nr. 29

De gevelwand langs de Nieuwe Molstraat laat een opmerkelijke verscheidenheid zien. Zo is een van de gebouwen een poortgebouw daterend uit het begin van de zeventiende eeuw en een restant van een achtergelegen stadsboerderij die in de zeventiger jaren is gesloopt voor sociale woningbouw. Een ander in het oog springend onderdeel en een voor Den Haag zeldzaam gebouw, is een 18de eeuwse woning met trapgevel.

Niet alleen het gebouwencomplex is bijzonder, ook de eigenaar Struktuur 68 BV dat zijn ambachtelijk bedrijf op de begane grond uitvoert, is uitzonderlijk. Het maakt door kunstenaars ontworpen keramische kunstwerken op ware grootte. Het is een voor West-Europa uniek bedrijf waar kunstenaars als Karel Appel en Corneille werken en hun grote beelden laten maken. Het gehele complex is onlangs in samenwerking met de afdeling Monumentenzorg gerenoveerd. Na de grote opknopbeurt zijn op de begane grond bedrijfsruimten gevestigd en de bovenverdiepingen zijn verbouwd tot 7 woningen en 3 ateliers. De totale kosten bedroegen grofweg 1 miljoen gulden, waarvan 6 ton particulier is opgebracht en 4 ton door middel van subsidie, afkomstig van Monumentenzorg en het Stadsvernieuwingsfonds. Met de heren Jacques van Gaalen van Struktuur 68 BV en met R. de Zwart van DZL Bouw BV als aannemer voeren wij een gesprek over wat er zo al voor een dergelijke particuliere renovatie komt kijken.

Jacques van Gaalen: "Wij hebben al jaren renovatie overwogen, maar vonden het te riskant. Uiteindelijk na uitgebreide berekeningen en overleg met subsidieverstrekking bleek het toch mogelijk te zijn. Het haalbaarheidsonderzoek van de architect is uitgegaan van een uitvoering op minimale basis. Maar dat betekent niet dat de aanpassingen ook minimaal waren. Om de woningen aan de eisen van de tijd aan te passen, moesten compleet nieuwe indelingen worden gemaakt. Omdat je in dergelijke oude gebouwen nogal wat onverwachte zaken tegenkomt moet je echt wringen om binnen het budget te blijven."

De Zwart: "Alleen al dat calculeren. Ik ben diverse malen door de panden gelopen om alles goed in me op te nemen. Maar toch kom je tijdens de uitvoering veel dingen tegen die je niet verwachtte. Veel verborgen gebreken, zoals bij de gevel van het pand Nieuwe Molstraat 31 waar alle ramen en kozijnen vernieuwd moesten worden. Bijna iedere dag moesten er op stel en sprong beslissingen genomen worden, in de trant van: wat gaan we hier mee doen?"

Het blijkt dat op zulke ogenblikken Jacques van Gaalen veel is bijgesprongen. Van Gaalen: "De tegenvallers waren niet van de lucht en Monumentenzorg heeft dan ook een aanvullende subsidie verstrekt voor bijvoorbeeld de extra gevelrenovatie. Maar als opdrachtgever moet je er bij blijven en indien nodig zelf bijspringen anders is het budget niet haalbaar. Dat is ook het advies dat ik voor andere particuliere renovaties wil geven: je moet als opdrachtgever heel participierend bezig zijn met het project en vooral goed kunnen cijferen, want als het maar even verkeerd gaat dan haal je het niet. Overigens zijn mijn ervaringen met dit

project en de samenwerking met de aannemer zodanig dat ik het best nog een keer zou willen overdoen." (EK)

Summary:

Situated in the heart of The Hague is the "Nieuwe Molstraat". The address at no. 27 houses "Struktuur 68 B.V.": a remarkable company that manufactures life-size models after ceramic art objects by such celebrated artists as Karel Appel and Corneille. The firm's workshop extends at groundfloor over nine dwellings, varying from 300 to 80 years in age. In conjunction with the Monument Conservation Department of the City of The Hague, the entire complex was recently renovated. The groundfloor levels were completely modernized, and the upper levels converted into seven apartments and three studios. The cost of the project amounted to 1 million guilders, which was financed for 60% from private sources. However, unexpected setbacks seem to be an inherent factor with the renovation of old buildings. Hence, in this interview with the building contractor and the principal, the latter emphasizes the importance of intensive participation and permanent budget monitoring throughout the process.